Seat No. : _______________

TC-128

M.Com. Sem. - II

April-2013

410 EA : Advanced Financial Accounting

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) શૈલ લિમિટેડમાં એક મેનેજર અને બે પૂર્ણ સમયના સંચાલકો છે. મેનેજરને કમીશન 5% લેખે અને દરેક સંચાલકને કમીશન 2% લેખે ચૂકવાય છે. **7**

મેનેજરને, મેનેજરનું તેમજ પૂર્ણ સમયના સંચાલકોને ચૂકવેલ કમીશન પછી વધતા નફા પર કમીશન ચૂકવાય છે.

નીચે આપેલ માહિતી પરથી મેનેજર તેમજ સંચાલકોને ચૂકવવા પાત્ર કમીશનની ગણતરી કરો :

તા. 31-3-2013 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું આવકનું પત્રક

વિગત	રકમ ₹	રકમ ₹
ચોખ્ખુ વેચાણ		36,000
બાદ : વેચાણ પડતર		12,000
કાચો નફો		24,000
ઉમેરો : અન્ય આવકો		
સરકાર પાસેથી મળેલ સબસીડી	600	
મકાન વેચતા થયેલ નફો (પડતર ₹ 800, ઘસારા બાદ કિંમત ₹ 600)	360	
શેર જપ્તી ખાતું	500	1,460
કુલ આવકો		25,460
બાદ : ખર્ચાઓ		
ડીબેંચર પર વ્યાજ	600	
સંચાલકોની ફી	800	
કર્મચારીનું બોનસ	100	
વિકાસ અને સંશોધન ખર્ચ	60	
વીમા પ્રીમિયમ	150	
સ્ટાફનો પગાર	200	
રોકાણ વેચતા થયેલ નુકસાન	1,670	
ઘસારો	460	
સમારકામ અને પુનઃરચના ખર્ચ	900	
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચા	700	
ઘાલખાદ અનામત	450	
આવકવેરા જોગવાઈ	500	
સૂચિત ડિવિડન્ડ	700	
ધર્માદા સંસ્થાને દાન	1,500	8,790
ચોખ્ખો નફો		**16,670**

અન્ય માહિતી :

(1) કંપની ધારા 1956ની કલમ 350 અન્વયે મળવાપાત્ર ઘસારો ₹ 160.

(2) સ્ટાફના પગારમાં, અગાઉના વર્ષના ₹ 50 અને કર્મચારીને ચૂકવેલ એક્સ-ગ્રેસીયા ₹ 50નો સમાવેશ થાય છે.

(3) ઘાલખાદ અનામત ખાતે માંડી વાળેલ ઘાલખાદ ₹ 150 છે.

અથવા

(A) ધવલ લિમિટેડનું તા. 31-3-2013 ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : **7**

ખાતાનું નામ			ઉધાર (₹)	જમા (₹)
ખરીદી અને વેચાણ			5,00,000	15,40,000
દેવાદારો અને લેણદારો			90,000	60,000
લેણીહૂંડીઓ અને દેવીહૂંડીઓ			80,000	40,000
તા. 1-4-2012 નો સ્ટોક			50,000	–
ડીબેંચર્સ પર વ્યાજ			30,000	–
પરચૂરણ આવકો			–	20,000
કરવેરાની જોગવાઈ (1-4-2012)			–	80,000
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો :				
વર્ષ	2011-12 :	50,000		
	2012-13 :	1,00,000	1,50,000	–
ઈક્વિટી શેરમૂડી			–	8,00,000
10% ના ડીબેંચર્સ			–	6,00,000
જાહેર થાપણો			–	2,30,000
નફા-નુકસાન ખાતું (1-4-2012)			–	1,20,000
યંત્રો			25,90,000	–
			34,90,000	**34,90,000**

વધારાની માહિતી :

(1) આખર સ્ટોક ₹ 2,16,000 નો છે. આ કિંમત તેની પડતર કિંમત કરતાં 20% વધારે છે.

(2) ₹ 5,000 ની એક લેણી હૂંડી જે લેણદારને વેચાણશેરો કરીને આપેલ છે તે નકારાયેલ હતી. આ અંગે કોઈ જ નોંધ કરેલ નથી.

(3) પાછલા વર્ષની આવકવેરાની આકારણી પૂર્ણ થયેલ છે અને ₹ 90,000 ની જવાબદારી નક્કી થયેલ છે. ચાલુ વર્ષે ચોખ્ખા નફા પર 50% લેખે આવકવેરાની જોગવાઈ કરવાની છે.

(4) યંત્રો પર 20% લેખે ઘસારો ગણવાનો છે.

(5) સંચાલકોએ ઈક્વિટી શેર મૂડી પર 15% ડિવિડન્ડની ભલામણ કરેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તા. 31-3-2013ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

(B) નીચેનામાંથી ગમે તે **બે**ના ટૂંકમાં જવાબ આપો. **4**

(1) નીચેની વિગતો લિમિટેડ કંપનીના પાકા સરવૈયામાં કયા મથાળા નીચે બતાવશો તે જણાવો :

(અ) શેર જપ્તી ખાતું

(બ) અન્ય કંપનીના શેર્સમાં રોકાણ

(ક) નહીં માંડી વાળેલ વિકાસ ખર્ચ

(ડ) પ્રોવીડન્ટ ફંડ

(2) કંપની ધારા, 1956 અન્વયે જાહેર કંપનીએ ખંડ સમયના સંચાલકોને મહત્તમ ચૂકવવા પાત્ર મહેતાણાનો દર જણાવો.

(3) કંપની ₹ 100 નો એક એવા 5,000 પ્રેફરન્સ શેર્સ પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ 10% પ્રીમિયમથી પરત આપવાનું ઠરાવે છે. આ માટે અનામતનો ઉપયોગ કરવાનો છે. કંપનીના ચોપડે આમનોંધ આપો.

(C) **એક** અથવા **બે** વાક્યોમાં જવાબ આપો. **3**

(1) લોન અને ધિરાણના બે ઉદાહરણો આપો.

(2) શેરના બાકી હપ્તા પર મહત્તમ કેટલા ટકા વ્યાજ લઈ શકાય ?

(3) વચગાળાનું ડિવિડન્ડ એટલે શું ?

2. H લિ. અને S લિ.ના તા. 31-12-2012 ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે : **14**

જવાબદારી	**H લિ. ₹**	**S લિ. ₹**	**મિલકતો**	**H લિ. ₹**	**S લિ. ₹**
₹ 100 નો એક એવા ઈક્વિટી શેરની મૂડી	5,00,000	2,00,000	પાઘડી	40,000	30,000
			જમીન-મકાન	2,00,000	1,30,000
સામાન્ય અનામત (1-1-2012)	1,00,000	60,000	યંત્રો	1,60,000	90,000
			સ્ટોક	1,00,000	90,000
			દેવાદારો	20,000	75,000
			રોકાણો :		
નફા-નુકસાન ખાતું	1,40,000	90,000	S લિ. ના 1,500 શેર્સ પડતર પર	2,40,000	–
દેવીહૂંડી	–	40,000	રોકડ અને બેંક	60,000	25,000
લેણદારો	80,000	50,000			
	8,20,000	**4,40,000**		**8,20,000**	**4,40,000**

તા. 1-1-2012 ના રોજ S લિ.ના ચોપડે નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકી ₹ 50,000 હતી જેમાંથી S લિમિટેડ 2011 ના વર્ષ માટે ઓક્ટોબર 2012 દરમ્યાન 15% ડીવીડન્ડ ચૂકવેલ છે. H લિમિટેડે તેને મળેલ ડીવીડન્ડ નફા-નુકસાન ખાતે જમા કરેલ છે. H લિમિટેડે S લિમિટેડના શેર્સ તા. 1-7-2012 ના રોજ ખરીદેલ છે. S લિમિટેડની દેવીહૂંડીઓ H લિમિટેડની તરફેણમાં સ્વીકારેલ છે જે બધી જ હૂંડીઓ H લિમિટેડ વટાવી દીધેલ છે.

S લિમિટેડના લેણદારોમાં ₹ 20,000 H લિમિટેડ પાસેથી ખરીદેલ માલ અંગેના છે. ઉપરોક્ત માલમાંથી ₹ 8,000 નો માલ S લિમિટેડના સ્ટોકમાં પડેલ છે. H લિમિટેડે માલ પડતર પર 1/3 નફો ચઢાવીને વેચેલ છે.

S લિમિટેડના શેર્સની કિંમત ગણતી વખતે, S લિમિટેડના યંત્રો જેની તે વખતે કિંમત ₹ 1,00,000 હતી તે ₹ 1,50,000 ની કિંમતે આંકવામાં આવ્યા હતા. નવી કિંમત હજુ સુધી ચોપડે બતાવેલ નથી. તે તારીખથી યંત્રોમાં કોઈ જ ફેરફાર થયેલ નથી.

તા. 31-12-2012ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

(A) તા. 1-1-2010 ના રોજ નવ્યા લિમિટેડે ક્રિષ્ણા લિમિટેડના નીચે મુજબ શેર્સ ખરીદ્યા : **7**

– 6,000 ઈક્વિટી શેર્સ દરેક ₹ 13 થી

– 500, 10%ના પ્રેફરન્સ શેર્સ મૂળ કિંમતે

તા. 1-1-2011 ના રોજ નવ્યા લિમિટેડે બજારમાંથી ક્રિષ્ણા લિમિટેડના અન્ય 1000 ઈક્વિટી શેર્સ ₹ 15ની કિંમતે ખરીદ્યા હતા અને તા. 1-1-2012ના રોજ 800 ઈક્વિટી શેર્સ ₹ 14 ની કિંમતે વેચ્યા હતા.

તા. 1-1-2010 ના રોજ ક્રિષ્ણા લિમિટેડની ભરપાઈ શેર મૂડીમાં ₹ 10નો એક એવા 10,000 ઈક્વિટી શેર્સ પૂર્ણ ભરપાઈ તેમજ 10% ના ₹ 100 નો એક એવા 2,000 પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ

પ્રેફરન્સ શેર્સ હતા. ત્યાર બાદ તા. 1-7-2012 ના રોજ ક્રિષ્ણા લિમિટેડે દર બે ઈક્વિટી શેર્સ દીઠ એક ઈક્વિટી શેર બોનસ તરીકે આપેલ છે. બોનસ શેર્સ પર પ્રમાણસર ડિવિડન્ડ ચૂકવવા પાત્ર છે :

ક્રિષ્ણા લિમિટેડના ચોખ્ખા નફા અને ઈક્વિટી ડિવિડન્ડની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	**ચોખ્ખો નફો**	**ઈક્વિટી ડિવિડન્ડ**
2010	40,000	10%
2011	45,000	12%
2012	51,000	15%

નવ્યા લિમિટેડનું હિસાબી વર્ષ 31 માર્ચના રોજ અને ક્રિષ્ણા લિમિટેડનું હિસાબી વર્ષ 31 ડિસેમ્બરના રોજ પૂરૂ થાય છે.

નવ્યા લિમિટેડના તા. 31-3-2013 ના પૂરા થતા વર્ષના વાર્ષિક હિસાબો સાથે કંપની ધારા 1956ની કલમ 212 અન્વયે ક્રિષ્ણા લિમિટેડની વિગતો દર્શાવતા પત્રકમાં સમાવવા માટે ‘નોંધાયેલ નફો’ અને ‘નહીં નોંધાયેલ નફો’ની ગણતરી કરો.

(B) નીચેનામાંથી ગમે તે **બે**ના ટૂંકમાં જવાબ આપો. **4**

(1) હેલી લિમિટેડે તા. 1-1-2012ના રોજ ધૃતિ લિમિટેડના ₹ 100નો એક એવા 2,000 ઈક્વિટી શેર્સમાંથી 1,500 ઈક્વિટી શેર્સ ₹ 1,70,000 ની કિંમતે ખરીદ્યા. 2012ના વર્ષ દરમ્યાન ધૃતિ લિમિટેડે ₹ 40,000 નો નફો કરેલ છે અને તા. 15-3-2013 ના રોજ 2012ના વર્ષ માટે 15% ડિવિડન્ડ ચૂકવેલ છે. હેલી લિમિટેડના ચોપડે ઉપરના વ્યવહારો નોંધવાની આમનોંધ આપો.

(2) લઘુમતી હિત એટલે શું ? સંયુક્ત પાકા સરવૈયામાં તેને કયાં દર્શાવશો ?

(3) કંપની ધારા 1956ની કલમ 212 અન્વયે ગૌણ કંપની વિશેના કયા પ્રથમ ચાર પત્રકો, શાસક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો સાથે સામેલ કરવા પડે છે ? યાદી આપો.

(C) **એક** અથવા **બે** વાક્યમાં જવાબ આપો. **3**

(1) સંયુક્ત પાકું સરવૈયું બનાવતી વખતે સ્ટોકમાં નહીં મળેલ નફાની અસર કઈ આપશો તે જણાવો.

(2) ગૌણ કંપની અને શાસક કંપનીના નાણાકીય વર્ષ પૂરી થવાની તારીખો વચ્ચે વધુમાં વધુ કેટલા સમયનો ગાળો હોઈ શકે ?

(3) કંપની ધારા 1956ની કલમ 212ના અન્વયે “નોંધાયેલ નફો” એટલે શું ?

3. નીચે તા. 31-3-2013 ના રોજના આકાશ લિમિટેડ અને કવન લિમિટેડના પાકા સરવૈયા આપેલ છે : **14**

મિલકતો	**આકાશ લિ. (₹)**	**કવન લિ. (₹)**
સ્થિર મિલકતો	10,00,000	50,000
પરચૂરણ દેવાદારો	2,90,000	1,50,000
સ્ટોક	4,80,000	2,10,000
રોકાણો :		
કવન લિમિટેડના 1,000 શેર્સ	1,50,000	–
આકાશ લિમિટેડના 3,000 શેર્સ	–	5,00,000
રોકડ અને બેંક	1,40,000	90,000
	20,60,000	**10,00,000**
જવાબદારીઓ		
₹ 100 ના એક એવા પૂર્ણ ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર મૂડી	15,00,000	5,00,000
સામાન્ય અનામત	2,00,000	1,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,60,000	10,000
12% ના ડીબેંચર્સ	–	3,00,000
ચાલુ જવાબદારીઓ	2,00,000	90,000
	20,60,000	**10,00,000**

(1) કવન લિમિટેડ જે માલ વેચે છે તે આકાશ લિમિટેડને તેની વસ્તુના ઉત્પાદન માટે જરૂરી છે. આકાશ લિમિટેડના સ્ટોકમાં કવન લિમિટેડ પાસેથી ખરીદેલ માલ ₹ 1,00,000 નો સમાવેશ થાય છે. કવન લિમિટેડે વેચાણ કિંમત 20% નફો મળે તે રીતે માલ વેચે છે.
(2) આ અંગે આકાશ લિમિટેડ ₹ 40,000 કવન લિમિટેડને ચૂકવવાના બાકી છે.
(3) બંને કંપનીના શેર્સની આંતરીક કિંમતના આધારે આકાશ લિમિટેડ કવન લિમિટેડનો સમાવેશ કરે છે.
(4) સમાવેશની આમનોંધ આપતા પહેલા આકાશ લિમિટેડ તેના ચોપડે કવન લિમિટેડના શેર્સનું મૂલ્ય ફરી ગણશે.

આકાશ લિમિટેડના ચોપડે ધંધાની પ્રાપ્તિની આમનોંધ લખો અને ત્યાર પછી તરતનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. બધી જ ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે હોવી જોઈએ.

અથવા

(A) નીચે તા. 31-3-2013 ના રોજના આનલ અને મન લિમિટેડના પાકા સરવૈયા છે : **7**

જવાબદારી	**આનલ લિ.** ₹	**મન લિ.** ₹	**મિલકતો**	**આનલ લિ.** ₹	**મન લિ.** ₹
₹ 100 નો એક એવા ઈક્વિટી શેર મૂડી	50,00,000	30,00,000	પરચૂરણ મિલકતો	75,00,000	35,00,000
			રોકાણો :	–	
અનામતો	10,00,000	5,50,000	આનલ લિ. ના 20% શેર્સ	–	10,00,000
લેણદારો	15,00,000	9,50,000			
	75,00,000	**45,00,000**		**75,00,000**	**45,00,000**

આનલ લિમિટેડ મન લિમિટેડનો ધંધો શેર્સની આંતરીક કિંમતના આધારે ખરીદી લે છે. ખરીદ કિંમત પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ ઈક્વિટી શેર્સ સ્વરૂપે ચૂકવવાની છે. આમનોંધ મૂળ કિંમતે કરવાની છે.

ખરીદ કિંમતની ગણતરી કરો અને આનલ લિમિટેડે કેટલા શેર્સ આપવા પડે તેની પણ ગણતરી કરો. આમનોંધ જરૂરી નથી.

(B) નીચેનામાંથી ગમે તે **બે**ના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (સમાવેશ અને સંયોજનના સંદર્ભે) **4**
(1) વેચનાર કંપનીના 12%ના ₹ 1,00,000 ના ડીબેંચર્સ 8 પ્રીમિયમથી ચૂકવવાના છે. આ માટે ખરીદનાર કંપની તેના 13% ના ડીબેંચર્સ 10% વટાવથી આપશે. ખરીદનાર કંપનીએ કેટલી મૂળ કિંમતના ડીબેંચર્સ આપવા પડે ?
(2) હિસાબી ધોરણ 14 અન્વયે વિલીનીકરણની શરતો જણાવો.
(3) હિસાબી ધોરણ 14 અન્વયે વિલીનીકરણ પદ્ધતિ અને ખરીદ પદ્ધતિમાં ચોખ્ખી મિલકતોના અર્થનો ભેદ સમજાવો.

(C) **એક** અથવા **બે** વાક્યમાં જવાબ આપો. (સંયોજન અને સમાવેશના સંદર્ભે) **3**
(1) જ્યારે વેચનાર કંપની પોતાનો વિસર્જન ખર્ચ ચૂકવે ત્યારે ખરીદનાર કંપનીના ચોપડે આમનોંધ શું થાય ?
(2) વેચનાર કંપનીની ઈક્વિટી શેર મૂડી ₹ 1,00,000 છે અને ખરીદ કિંમત ₹ 95,000 છે. આ માહિતી વિલિનીકરણ પદ્ધતિમાં ખરીદનાર કંપનીના ચોપડે કેવી રીતે બતાવશો ?
(3) ખરીદનાર કંપની હીના લિમિટેડે ₹ 66,000નો માલ વેચનાર કંપની દીશા લિ. પાસેથી ખરીદેલ છે. દીશા લિ. પડતર પર 10% નફો ચઢાવી માલ વેચે છે. ધંધો ખરીદવાની તારીખે આમાંથી 50% માલ હીના લિમિટેડ પાસે વેચ્યા વગરનો પડેલ છે. નહીં મળેલ નફાની રકમ શોધો.

4. (A) એક વેપારી ભાડે ખરીદ પદ્ધતિથી રેડિયો વેચે છે. 2012ના વર્ષ અંગેની માહિતી નીચે મુજબ છે : **7**

	₹
2012, જાન્યુ. 1	
ભાડે ખરીદ સ્ટોક (ભાડે ખરીદ કિંમત)	91,400
દુકાન સ્ટોક (પડતર કિંમત)	12,000
લેણા થયેલ પરંતુ નહીં મળેલ હપ્તા (ગ્રાહકો હજુ ચૂકવે છે)	7,000
31 ડિસેમ્બર, 2012	
ભાડે ખરીદ સ્ટોક (ભાડે ખરીદ કિંમત)	1,04,000
દુકાન સ્ટોક (મૂળ કિંમતે)	18,000
લેણા થયેલ પરંતુ નહીં મળેલ હપ્તા	10,400
વર્ષ દરમ્યાન પરત આવેલ માલ (હપ્તા ₹ 2,000)	500
વર્ષ દરમ્યાન ખરીદેલ માલ	1,56,000
ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રોકડ	1,82,000

પડતર પર 1/3 નફો ચઢાવી ભાડે ખરીદ કિંમતથી માલ વેચાય છે. 'સ્ટોક અને દેવાદાર' પદ્ધતિથી નફો શોધો. ફક્ત ભાડે ખરીદ દેવાદાર ખાતુ, ભાડે ખરીદ સ્ટોક ખાતુ, દુકાન સ્ટોક ખાતુ અને ભાડા ખરીદ હવાલા ખાતુ બનાવો.

અથવા

(A) પાર્થ લિમિટેડે 1-4-2012 ના રોજ ધંધો શરૂ કર્યો. તા. 31-3-2013 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે : **7**

(1) કુલ ખરીદી અને સામાન્ય વેચાણ વર્ષ દરમ્યાન અનુક્રમે ₹ 9,00,000 અને 8,50,000 છે. તા.31-3-2013 ના રોજ સામાન્ય સ્ટોક ₹ 1,50,000 છે.

(2) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિથી બે વસ્તુઓ વેચેલ છે જે અંગે નીચે મુજબ વિગતો પ્રાપ્ય છે :

વસ્તુ	પડતર	ડીપોઝીટ (એકમ દીઠ)	એકમ દીઠ હપ્તાની સંખ્યા	લેણા થયેલ હપ્તાની સંખ્યા *
અ	300 એકમો × ₹ 150	₹ 30	₹ 30 ના 6 હપ્તા	500
બ	200 એકમો × ₹ 400	₹ 80	₹ 80 ના 8 હપ્તા	300

* ડાઉન પેમેન્ટ સિવાય

2012-13 માં લેણા થયેલ તમામ હપ્તાઓ મળી ગયેલ છે. તા. 31-3-13 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ભાડે ખરીદ વેપાર ખાતું અને સામાન્ય વેપાર ખાતું તૈયાર કરો.

(B) નીચેનામાંથી ગમે તે **બે**ના ટૂંકમાં જવાબ આપો : **4**

(1) નીચે આપેલ માહિતી પરથી વર્ષની આખરનો ભાડે ખરીદ સ્ટોક શોધો :

	₹
રેડીયોની પડતર કિંમત	700
રેડીયોની રોકડ કિંમત	900
ભાડે ખરીદ ડીપોઝીટ (રેડીયો દીઠ)	200
માસિક હપ્તાની રકમ	80

રેડીયો દીઠ હપ્તાની સંખ્યા	10
વર્ષ દરમ્યાન વેચેલ રેડીયો	70
વર્ષ દરમ્યાન મળેલ હપ્તાની સંખ્યા	450 (પરત લીધેલ રેડીયો સહીત)
ચઢેલ પરંતુ નહીં મળેલ હપ્તાની સંખ્યા	40

6 રેડીયો જેના પર રેડીયો દીઠ 5 હપ્તાઓ મળેલ છે તે પરત લેવામાં આવ્યા હતા.

(2) ભાડે ખરીદ કરાર કરતી વખતે તેમાં સમાવવામાં આવતા કોઈપણ બે મુદ્દાઓ જણાવો.

(3) નીચેની વિગતો પરથી દુકાન સ્ટોક ખાતુ બનાવી ખરીદીની રકમ શોધો :

(અ) પડતર પર 25% નફો ચઢાવી ભાડે ખરીદથી વેચાણ થાય છે.

(બ) શરૂઆતનો દુકાન સ્ટોક ₹ 10,000.

(ક) ભાડે ખરીદ કિંમતે ભાડે ખરીદે વેચેલ માલ ₹ 1,20,000.

(ડ) આખરનો દુકાન સ્ટોક ₹ 50,000.

(C) **એક** અથવા **બે** વાક્યમાં જવાબ આપો. **3**

(1) જ્યારે ભાડે ખરીદથી વેચેલ માલ પરત લેવામાં આવે ત્યારે થતી આમનોંધ લખો.

(2) 'સ્ટોક-દેવાદાર' પદ્ધતિ (ભાડા ખરીદ હવાલા ખાતાની પદ્ધતિ)માં નફો જાણવા માટે કયું ખાતું બનાવવામાં આવે છે ?

(3) 'હપ્તા પદ્ધતિ'માં મિલકતનો કાયદેસર માલિક કોણ હોય છે ?

5. આપેલ **ચાર** વિકલ્પોમાંથી સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધો. **14**

(1) ₹ 20 ના ઈક્વિટી શેર પર, ઓછામાં ઓછી અરજી સમયે મંગાવવાની રકમ કેટલી ?

(a) ₹ 1 (b) ₹ 2

(c) ₹ 4 (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

(2) યંત્ર વેચતા થયેલ કુલ નફો ₹ 60,000 વેચેલ યંત્રની મૂળ કિંમત ₹ 2,00,000. વેચાણકિંમત ₹ 2,20,000. વેચાણ પર મૂડી નફો કેટલો ?

(a) ₹ 40,000 (b) ₹ 20,000

(c) ₹ 60,000 (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

(3) મિલકતની રોકડ કિંમત + વ્યાજ = ________ કિંમત

(a) કરાર (b) બજાર

(c) ખરીદ (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

(4) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિના સંદર્ભે, નીચેનામાંથી કયું વાક્ય સાચું છે ?

(a) ઘસારો રોકડ કિંમત ઉપર ગણાય છે.

(b) ઘસારો કરાર કિંમત ઉપર ગણાય છે.

(c) ઘસારો બજાર કિંમત ઉપર ગણાય છે.

(d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(5) ખાનગી કંપનીની શેરમૂડી ઓછામાં ઓછી કેટલી જોઈએ ?

(a) ₹ 1,00,000 (b) ₹ 5,00,000

(c) ₹ 10,00,000 (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(6) અગાઉથી મળેલ હપ્તા પર ચૂકવવાના વ્યાજ તેમજ શેર પરના બાકી હપ્તા પરના વ્યાજ અંગેની જોગવાઈ કંપની ધારાના ________ માં છે.

(a) ટેબલ A (b) ટેબલ B

(c) પરિશિષ્ટ VI (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(7) સંયોજનના સંદર્ભે નીચેનામાંથી કયું વાક્ય સાચું છે ?
   (a) પાઘડી = ચોખ્ખી મિલકતો – ખરીદ કિંમત
   (b) પાઘડી જામીનગીરી પ્રીમિયમ સામે માંડી વળાય
   (c) મૂડી અનામત = ચોખ્ખી મિલકતો – ખરીદ કિંમત
   (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

(8) સંયોજનના હિસાબો માટે કયું હિસાબી ધોરણ લાગુ પડે છે ?
   (a) હિસાબી ધોરણ-13   (b) હિસાબી ધોરણ-15
   (c) હિસાબી ધોરણ-41   (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(9) વિલિનીકરણ સંદર્ભે નીચેનામાંથી કયું વાક્ય સાચું છે ?
   (a) વેચનાર કંપનીના ઈક્વિટી શેર હોલ્ડર્સને ખરીદ કિંમત પેટે ગમે તે આપી શકાય.
   (b) ખરીદતી વખતે સામાન્ય રીતે મિલકતો અને જવાબદારીનું પુનઃમૂલ્યાંકન થાય છે.
   (c) વેચનાર કંપનીના પ્રેફરન્સ હોલ્ડરને ફક્ત પ્રેફરન્સ શેર્સ જ આપી શકાય.
   (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(10) હિસાબી પત્રકોના એકત્રીકરણ માટે કયું હિસાબી ધોરણ લાગુ પડે ?
   (a) હિસાબી ધોરણ-21   (b) હિસાબી ધોરણ-14
   (c) હિસાબી ધોરણ-3   (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(11) કંપની ધારાની કલમ 212 અન્વયે શાસક કંપનીના હિસાબો સાથે કયું પત્રક જોડવામાં આવતું નથી ?
   (a) ગૌણ કંપનીનું નફા-નુકસાન ખાતું
   (b) ગૌણ કંપનીના સંચાલક બોર્ડનો રીપોર્ટ (અહેવાલ)
   (c) ગૌણ કંપનીનું રોકડ પ્રવાહ પત્રક
   (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(12) કંપની ધારા 1956ની કલમ 212 શેના વિશે છે ?
   (a) શાસક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો બનાવવા માટે
   (b) ગૌણ કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો બનાવવા અંગે
   (c) શાસક કંપનીના હિસાબો સાથે ગૌણ કંપની વિશે દર્શાવવાની વિગતો માટે
   (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(13) ભાડે ખરીદથી વેચેલ માલ પરત લેવામાં આવે ત્યારે પરત માલ ખાતે કેટલી રકમ ઉધારવામાં આવે છે ?
   (a) ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રકમ જેટલી
   (b) ચૂકવવા પાત્ર થયેલ પરંતુ નહીં મળેલ રકમ જેટલી
   (c) વેચેલ માલ પર નહીં મળેલ રકમ જેટલી રકમ
   (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

(14) નીચે આપેલ વિગતો પરથી ભાડે ખરીદ આખર સ્ટોક પર અનામતની રકમ શોધો :
   રોકડ કિંમત = પડતર કિંમત + 20%
   ભાડે ખરીદ કિંમત = રોકડ કિંમત + 25%
   ભાડે ખરીદ આખર સ્ટોક : ₹ 3,00,000
   (ભાડે ખરીદ કિંમત)
   (a) ₹ 50,000   (b) ₹ 60,000
   (c) ₹ 1,00,000   (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

Seat No. : _______________

TC-128

M.Com. Sem. - II

April-2013

410 EA : Advanced Financial Accounting

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (a) There are two full time directors and one manager in Shail Ltd. The manager is to be paid 5% commission and each of the directors is to be paid 2% commission. **7**
The commission payable to the manager is calculated on the profit left after charging his commission and commission of the full time directors.
From the following are the details, calculate the commissions payable to the manager and the directors.

Income Statement for the year ending on 31 March, 2013

Particulars	Amount (₹)	Amount (₹)
Net Sales		36,000
Less : Cost of Sales		12,000
Gross Profit		24,000
Add : Other incomes		
Subsidy received from government	600	
Profit on sales of building (cost ₹ 800, WDV ₹ 600)	360	
Share Forfeited A/c	500	1,460
Total Incomes		25,460
Less : Expenses		
Interest on Debentures	600	
Director's fees	800	
Bonus to employee	100	
Research & Development Expenses	60	
Insurance Premium	150	
Salary to staff	200	
Loss on sale of Investment	1,670	
Depreciation	460	
Repairs and Renewals	900	
Preliminary Exp. Written off	700	
Bad debts reserve	450	
Provision for income tax	500	
Proposed dividend	700	
Donation to charitable institutions	1,500	8,790
Net Profit		**16,670**

Other Information :

(1) Depreciation allowable as per Section 350 of the Companies Act, 1956 is ₹ 160.

(2) Salary to staff includes ₹ 50 paid for the previous year and ex-gratia payment of ₹ 50 to an employee.

(3) Bad debts of ₹ 150 was written off against Bad and doubtful reserve.

OR

(a) Trial Balance of Dhaval Ltd as on 31-03-2013 was as under : **7**

Account's Name	**Debit (₹)**	**Credit (₹)**
Purchases & Sales	5,00,000	15,40,000
Debtors & Creditors	90,000	60,000
Bills Receivable & Bills Payable	80,000	40,000
Stock as on 1-04-2012	50,000	
Interest on debentures	30,000	
Sundry Incomes		20,000
Provisions of taxation as on 1-04-2012		80,000
Advance payment of taxation		
Year 2011-2012 50,000		
2012-2013 1,00,000	1,50,000	
Equity Share Capital		8,00,000
10% Debentures		6,00,000
Public Deposits		2,30,000
Profit & Loss Account (1-04-2012)		1,20,000
Machinery	25,90,000	
	34,90,000	**34,90,000**

Additional information :

(1) Closing stock was of ₹ 2,16,000, which was valued at 20% above its cost price.

(2) One Bills receivable worth ₹ 5,000 which was endorsed to a creditor was dishonoured on due date, but no entry was passed for this.

(3) Income tax assessment for the last year has been completed and tax liability is fixed at ₹ 90,000. Provision for taxation is to be made for the current year at the rate of 50% on net profit.

(4) Provide depreciation on machinery at 20%.

(5) The Board of Directors has recommended 15% dividend on paid up Equity share capital.

From the above information you are required to prepare final accounts of the company for the year ended 31-03-2013 :

(b) Write answer in brief any **two** of the following : **4**

(1) State the appropriate head of Balance Sheet of a limited company under which the following items are shown.

(a) Forfeited Share A/c

(b) Investment in Shares of other company

(c) Development expenditure not adjusted

(d) Provident Fund

(2) Mention the maximum rates for remuneration payable to part time directors by a public limited company, as prescribed in Companies Act, 1956.

(3) Company resolved to redeem 5,000 preference shares of ₹ 100 each fully paid at 10% premium out of reserves. Give Journal Entries in the book of company.

(c) Answer in **one** or **two** lines only. **3**

(1) Give two examples of Loan and advances.

(2) What is the maximum rate of interest on calls in arrears ?

(3) What is Interim dividend ?

2. The following are the Balance Sheets of H Ltd. and S Ltd as on 31 December 2012. **14**

Liabilities	**H Ltd. (₹)**	**S Ltd. (₹)**	**Assets**	**H Ltd. (₹)**	**S Ltd. (₹)**
Share Capital,			Goodwill	40,000	30,000
share of ₹ 100 each	5,00,000	2,00,000	Land & Building	2,00,000	1,30,000
General Reserve as on			Plant & Machinery	1,60,000	90,000
1-1-2012	1,00,000	60,000	Stock	1,00,000	90,000
Profit & Loss A/c	1,40,000	90,000	Debtors	20,000	75,000
Bills Payable	–	40,000	Investments :		
Creditors	80,000	50,000	1,500 shares in		–
			S. Ltd. at cost	2,40,000	
			Cash & bank	60,000	25,000
	8,20,000	**4,40,000**		**8,20,000**	**4,40,000**

The Profit & Loss Account of S. Ltd. showed credit balance of ₹ 50,000 on 1 January, 2012, from which dividend at 15% was paid in October, 2012 for the year 2011. This dividend was credited to Profit & Loss Account by H Ltd. H Ltd. acquired the shares of S Ltd. on 1 July, 2012. The bills payable of S Ltd. were all issued in favour of H Ltd. which got the bills discounted.

Included in the creditors of S Ltd. is ₹ 20,000 for goods supplied by H. Ltd. Included in the stock of S Ltd. are goods to the value of ₹ 8,000 which were supplied by H Ltd. at a profit of $1/3^{rd}$ on cost price.

In arriving at the value of S Ltd. shares, the plant and machinery which then stood in the books at ₹ 1,00,000 was revalued at ₹ 1,50,000. The new value was not incorporated in the books. No changes in these assets have been made since the date.

Prepare the Consolidated Balance Sheet from the above information as on 31 December, 2012.

OR

(a) Navya Co. Ltd. had acquired on 1-1-2010, 6,000 equity shares at a price of ₹ 13 per share and 500, 10% preference share at par value in Krishna Co. Ltd. **7**

On 1-1-2011 Navya Ltd. purchased from the market another 1,000 equity shares of Krishna Ltd. at a price of ₹ 15 per share and sold 800 equity shares on 1-1-2012 at a price of ₹ 14 per share.

Krishna Ltd.'s paid up share capital as on 1-1-2010 consisted of 10,000 equity shares of ₹ 10 each fully paid up and 2,000, 10% preference shares of ₹ 100 each fully paid up. Afterwards, in 2012 Krishna Ltd. issued Bonus shares on 1-07-2012 at one bonus share for every two equity shares held. Right to future dividends, to be declared on this bonus share is allowed for the proportionate period only.

Krishna Ltd's net profit for the year 2010, 2011 and 2012 were ₹ 40,000, ₹ 45,000 and ₹ 51,000 respectively. Equity dividend rates were 10%, 12% and 15% respectively.

Accounting year of Navya Ltd. ends on 31 March and that of Krishna Ltd. on 31 December.

Calculate the profit of Krishna Ltd. dealt with and not dealt with to be included in the statement as required under section 212 of Companies Act, 1956 to be attached by Navya Co. Ltd. to its annual accounts for the year ending on 31 March, 2013.

(b) Write answer in brief any **two** of the following : **4**

(1) On 1-1-2012 Heali Ltd. acquired 1,500 equity shares of ₹ 100 each out of 2,000 shares in Dhruti Ltd. as a cost of ₹ 1,70,000. Dhruti Ltd., earned a profit of ₹ 40,000 in 2012 and on 15-03-2013 it paid a dividend at 15% for the year 2012. Give Journal Entries in the books of Heali Ltd. to record the above transactions.

(2) What is minority interest ? Where will you show it in the consolidated Balance Sheet.

(3) Give the list of copies of first four documents of Subsidiary Company which holding company has to attach to its annual accounts as per Section 212 of Companies Act, 1956.

(c) Answer in **one** or **two** lines only : **3**

(1) How will you deal with unrealized profit included in stock while preparing consolidated Balance Sheet ?

(2) What should be the maximum gap between the closing dates of financial year of holding company and Subsidiary company ?

(3) What do you mean by "Profit Dealt with" with reference to Section 212 of Companies Act, 1956 ?

3. The following Balance Sheets of Akash Ltd. and Kavan Ltd. are as on 31 March, 2013 : **14**

Assets	**Akash Ltd. (₹)**	**Kavan Ltd. (₹)**
Fixed Assets	10,00,000	50,000
Sundry Debtors	2,90,000	1,50,000
Stock	4,80,000	2,10,000
Investments :		
1,000 shares in Kavan Ltd.	1,50,000	–
3,000 shares in Akash Ltd.	–	5,00,000
Cash & bank	1,40,000	90,000
	20,60,000	**10,00,000**

Liabilities		
Share capital :		
Fully paid up equity shares of ₹ 100 each	15,00,000	5,00,000
General Reserve	2,00,000	1,00,000
Profit & Loss Account	1,60,000	10,000
12% Debentures	–	3,00,000
Current Liabilities	2,00,000	90,000
	20,60,000	**10,00,000**

(1) Kavan ltd. traded in raw material which were required by Akash Ltd, for manufactures for its products, stock of Akash Limited includes ₹ 1,00,000 for purchases made from Kavan Limited which company made a profit of 20% on selling price.

(2) Akash Limited owed ₹ 40,000 to Kavn Limited in this respect.

(3) It was decided that Akash Limited should absorb Kavan Limited on the basis of the intrinsic value of the shares of two companies.

(4) Akash Limited also decided to revalue the shares in Kavan Ltd. before recording entries relating to the absorption.

Show the Journal Entries with Akash Ltd. must pass to record the acquisition and prepare its Balance Sheet immediately thereafter. All workings should form part of your answer.

OR

(a) The following are the Balance Sheets of Anal Ltd. and Man Ltd. as on 31 March, 2013 : **7**

Liabilities	**Anal Ltd. (₹)**	**Man Ltd. (₹)**	**Assets**	**Anal Ltd. (₹)**	**Man Ltd. (₹)**
Share capital of ₹ 100 each	50,00,000	30,00,000	Sundry Assets	75,00,000	35,00,000
Reserves	10,00,000	5,50,000	Investments (in 20% shares of Anal Ltd.)	–	10,00,000
Creditors	15,00,000	9,50,000			
	75,00,000	**45,00,000**		**75,00,000**	**45,00,000**

Anal Ltd. was to absorb Man Ltd. on the basis of intrinsic value of the shares, the consideration was to be discharged in the form of fully paid shares. Entries to be made at par value only.

Calculate the purchase consideration and the number of shares of Anal Ltd. to be issued to meet the consideration. Entries are not required.

(b) Write answer in brief any **two** of the following : (in reference to Amalgamation) : **4**

(1) 12% Debenture Holder's of Vendor Company Ltd will be paid at 8% premium by 13% debentures in Purchasing company limited issued at 10% discount. Book value of debenture in Vendor Company is ₹ 1,00,000. Find out the face value of debentures to be issued by Purchasing Company Ltd.

(2) What are the conditions of Merger According to AS-14 ?

(3) Clearly differentiate between the meaning of Net Assets under purchase method and merger method of Amalgamation as per AS-14.

(c) Answer in **one** or **two** lines only : (in reference to Amalgamation) **3**

(1) Give the entry in the books of purchase company when Vendor company makes payment of its own liquidation expenses.

(2) The Equity shares capital of Vendor company is ₹ 1,00,000 and the purchase consideration is ₹ 95,000. How would you adjust this information in merger method in the books of Purchasing company ?

(3) Purchasing Company Heena Limited has purchased goods of ₹ 66,000 from Vendor Company Disha Limited. Disha Ltd. sales goods at 10% profit on cost. On the date of take over 50% goods are unsold lying with Heena Ltd. What is the amount of unrealized profit ?

4. (a) A trader sells radios on hire-purchase system and the accountant furnishes the following information for the year 2012 : **7**

2012		**₹**
Jan 1	Hire purchases stock (at H.P. value)	91,400
	Stock at shop (at cost price)	12,000
	Installments due but not received (Customer still paying)	7,000
Dec. 31	Stock with H.P. (at H.P. value)	1,04,000
	Stock at shop (at cost price)	18,000
	Installments due but not received	10,400
	Goods repossessed (installments due ₹ 2,000	500
	Goods purchased during the year	1,56,000
	Cash received from customers	1,82,000

Goods are sold on Hire Purchase so as to make a profit of 1/3rd on cost price. Find out profit of Hire Purchase business by 'Stock and Debtors' method. Prepare only hire purchase debtors Account, Hire Purchase Stock Account, Shop Stock Account, Hire purchase adjustment account.

OR

(a) Parth Limited commenced business on 1-04-2012 and gives you the following information for the year ended 31 March, 2013. **7**

(1) Total purchases and general sales for the year respectively amounted to ₹ 9,00,000 and ₹ 8,50,000. General stock on 31-03-2013 amounted to ₹ 1,50,000.

(2) Two items were sold on hire purchase terms of which the details are given below :

Commodity	**Cost**	**Down payment per unit**	**No. of further installments per unit**	**Total installments falling due***
Item 1	300 units × ₹ 150	₹ 30	6 of ₹ 30	500
Item 2	200 units × ₹ 400	₹ 80	8 of ₹ 80	300

*excluding down payment

Installments due in 2012-2013 were all received. Prepare Hire Purchase Trading Account and General Trading Account for the year ended 31 March, 2013.

(b) Write answer in brief any **two** of the following : **4**

(1) From the following details find out Hire Purchase stock at the end of the year.

Cost price of the Radio	₹ 700
Cash price of the Radio	₹ 900
Down payment per Radio	₹ 200
Monthly Installment	₹ 80
Number of installments per Radio	10

Radios sold during the year	70
No. of installments collected (including on goods repossessed)	450
Installment due (customer paying)	40

Six radios on which only five installments were collected were repossessed.

(2) Give details of any two points / variables to be included in the agreement under Hire Purchase System.

(3) From the following details prepare a Shop Stock A/c and find the amount of purchases :

Goods are sold at profit of 25% on Cost price

Opening stock at the shop ₹ 20,000

Goods sold on Hire Purchase (Hire purchase price) ₹ 1,20,000

Closing Stock at the shop ₹ 50,000.

(c) Answer in **one** or **two** lines only : **3**

(1) Give Journal Entry when goods sold under Hire Purchases are repossessed.

(2) Which account is prepared to find out Profit/loss under hire purchased adjustment account method (Stock & Drs. Method) ?

(3) Who is legal owner of the asset under Installment method ?

5. Select the most appropriate answer from the alternatives given : **14**

(1) On an equity share of ₹ 20, the minimum application money per share should be

(a) ₹ 1 (b) ₹ 2

(c) ₹ 4 (d) None of the above

(2) Total profit on sale of machinery is ₹ 60,000, cost of plant and machinery sold was ₹ 2,00,000 while its sales price was ₹ 2,20,000. What is capital profit on sale ?

(a) ₹ 40,000 (b) ₹ 20,000

(c) ₹ 60,000 (d) None of the above

(3) Cash price of Asset + Interest = _________ price

(a) Contract (b) Market

(c) Purchase (d) None of the above

(4) Which of the following statement is correct with respect to hire purchase ?

(a) Depreciation is calculated on the cash price of the assets purchased

(b) Depreciation is calculated on the contract price of the assets purchased.

(c) Depreciation is calculated on the market price of the assets purchased.

(d) None of the above

(5) A private company must be requisite with a minimum share capital of

(a) ₹ 1 lac (b) ₹ 5 lacs

(c) ₹ 10 lacs (d) None of the above

(6) The rules for payment of interest on calls in advance or on calls in arrears are provided in __________ of the Companies Act.

(a) Table A (b) Table B

(c) Scheduled VI (d) None of the above

(7) Which of the following statements is correct with reference to Amalgamation ?
- (a) Goodwill = Net Assets – Purchase Consideration
- (b) Goodwill is a set off against security premium
- (c) Capital reserve = Net Assets – Purchase consideration
- (d) None of the above

(8) State the Accounting Standard applicable for accounting of Amalgamation
- (a) AS-13
- (b) AS-15
- (c) AS-41
- (d) None of the above

(9) Under merger which of the following statements is correct ?
- (a) In purchase consideration anything can be given to Equity share holders of Vendor company.
- (b) Normally at the time of take over assets and liabilities are revalued.
- (c) Only Preference shares can be given to Preference Share holders of Vendor Company.
- (d) None of the above

(10) State the Accounting Standard applicable for consolidation of financial statements
- (a) AS-21
- (b) AS-14
- (c) AS-03
- (d) None of the above

(11) Which of the following statements is not required to be attached to annual report of Holding Company under Sec-212 ?
- (a) A copy of the Profit & Loss A/c of subsidiary company
- (b) A copy of the report of its Board of Directors of Subsidiary Company
- (c) A copy of the Funds flow statements of Subsidiary company
- (d) None of the above

(12) Section 212 of Companies Act, 1956 deals with
- (a) Preparation of annual accounts of Holding company
- (b) Preparation of annual accounts of subsidiary company
- (c) Presentation of details by Holding company relating to its subsidiaries.
- (d) None of the above

(13) When goods sold on Hire purchase are repossessed, how much amount is debited to Goods Repossessed Account ?
- (a) Amount received from the customer
- (b) Amount due but not received from the customer
- (c) Amount not received on the goods sold
- (d) None of the above

(14) From the following details find out the amount of reserve on closing hire purchase stock.

Cash price = Cost price + 20%

Hire purchase price = Cash price + 25%

Closing hire purchase stock (at hire purchase price) = ₹ 3,00,000
- (a) ₹ 50,000
- (b) ₹ 60,000
- (c) ₹ 1,00,000
- (d) None of the above